

DÉLBÁCSKA

Bécsi Nemzeti Múzeum

1. EVFOLYAM 131 Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz. NOVISAD, 1925 JUNIUS HÓ 7 VASÁRNAP Előfizetési árak helyben és vidéken Egy óra 35 dinár, három óra 100 dinár, félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár Egyes szám ára 1 Dinár

Szerbek—magyarok románok

A „Délbácska” pénteki számában részletesen közöltük azt az interpellációt, amely a prágai parlamentben hangzott el magyar képviselő ajkairól csehszlovák területen élő románok érdekében. Nem lehetne — jó szívvvel — állítani, hogy Bratianu ur, Románia jelenlegi miniszterelnöke harmadféléves „uralkodása” alatt egyszer is megpróbálta volna az erdélyi magyarság Csehszlovákiában élő vérokonait. Az interpelláció mégis elhangzott, s az elmondottak igazságát semmiféle változtatás nélkül a román kormány által képviselt jogfosztó és elnyomó rendszer minden erőszakos ténykedése. Bratianu nem védi meg a magyárjait, de a csehszlovákiai magyarság képviselői a parlamentben szállottak sikra azokért a gondolatokért, amelyeket román területen mindennap meggyaláz az a kormányzati rendszer, amelyet Románia területén Bratianuék „liberalizmusa” képviselt. A prágai parlamentben elhangzott felszólalás mégis érdemes arra, hogy ehelyett is felhívjuk reá azoknak figyelmét, akik fáradhatatlannak a magyarság megrágalmazásában és törekvéseinek elgáncsolásában. A beogradi sajtó mindennap vadonatúj szenzációkkal kedveskedik a túlzó nacionalizmus molochjának és minden félórán az „irredentizmus” vádját szegezi egy multját és jövőjét vesztett faj mellé, s ezalatt Prágában magyarok verekedő kedve csatázik románok igazságai mellett olyanok ellen, akik egyképpen elnyomók magyarokkal és románokkal szemben. A Babel régi csodájának megismétlődése ez, a próféták igazságait idézi föl a Hradsin ósi városában szónokló magyar debatter. Mert az igazság és a fájdalom egyképpen ugyanaz. E tekintetben az országhatároknak nincsen jelentősége. A kisebbségi sors igazságtalansága minden nemzeteken felülmúló problémája a ma Európájának, s a túlzó sovinizmus hazai képviselőinek csak az olasz fasció kilengéseit nyögő olaszországi szlávokra kell gondolniok, hogy megértsék a prágai felszólalás jogosságát és minden igazságát. A vajdasági magyarságot mindennap a vádak tengerével árasztják el, s nincsen senki, aki a szédítő káoszban fel tudná ismerni az egyszerű igazságot, amely egyforma erővel tör az ég felé Prágában, Beogradban és Bukarestben egyaránt. A magyarok épenugy verekednek mint a szlávok, s az olaszországi szlávokat épenugy árasztja el a „gyanu” özöne, mint a vajdasági magyarokat. A „politikai ügyosztályok”-nak nevezett boszorkány könyhák, már régen feleslegessé vált állami alkalmazottai, állandó permanenciában gyártják a vádakat nálunk, Romániában, Csehszlovákiában, Olaszországban, Lengyelországban, Bulgáriában, Görögországban — és hol nem? Itt a magyarok „gyanusak”, Olaszországban a szlávok, Lengyelországban a németek, Németországban a lengyelek és így tovább. Vajjon hol az igazság? A szlovenszlovi magyar képviselő ajkain, aki a csehszlovákiai románok védelmében olyan tényekre mert rámutatni, amelyeknek „ismerőseit” nem nehéz felfedezni akármelyik utódállam területén. A kisebbségi sors igazságtalansága mindenütt ugyanaz, s magyarok kellett ahhoz is, hogy ennek a problémának európai vonatkozása kétségtelemé váljék mindenki előtt. Egyelőre még magyarok védik a románokat, de el fog következni — nem sokára — az az idő is, amikor szerbek

fogják megvédelmezni — itt — a magyar kisebbségi igazságokat. Az ut egyenes és mindennap többen vannak

azok, akik az európai keretek közé foglalt igazságok hívei a ketrecekben mozgó hazugságok helyett.

Felbomlik az ellenzéki blokk?

Beograd. A szlovén néppárt főbizottsága ma Lyublyanában ülést tart Korosec elnöke alatt, amelyen az ellenzéki blokk helyzetével foglalkoznak. A néppárt nagyon elégedetlen az ellenzéki blokk magatartásával, különösen pedig a horvát parasztpártnak a radikálisokkal folytatott tárgyalásai következtében előállított helyzet miatt. Nincs kizárva, hogy a szlovén néppárt főbizottsága mai ülésén azt a határozatot fogja hozni, hogy kilép az ellenzéki blokkból. Politikai körökben ezért nagy érdeklődéssel tekintenek a mai ülésre.

A radikális-horvát parasztpárti egyezménynek sok ellenfele van rádicsék körében. Davidovicsék szerint a radikálisokkal való megegyezésnek mindössze Rádics Pavle, dr. Nikics és ezek néhány társa a híve.

A Novosti tegnap este azt írta, hogy Rádics Sztepan kérvényt írt a királyhoz, amely egy magasrangú zagrebi tisztviselő vitt Beogradba a kormányhoz, amely a kérvényt eljuttatta a kabinetirodába. Rádics ezen kérvényben elismeri a monarchiát, dinastiát és vidovdáni alkotmányt. Továbbá bocsánatot kér eddigi munkájáért és fogadalmat tesz, hogy ezután nem folytat többé autonomisztikus politikát.

A horvát paraszt párt körében a leghatározottabban megcáfolják a Novosti híreit, amelyet csak azért terjesztenek, hogy a megegyezés útjába akadályokat gördítsenek.

A parlament ülése

A szkupstina tegnap délelőtti ülését fél tíz órakor nyitotta meg Trifkovic

IV. Károly és Briand megegyezése

Rómából jelentik: A kamara ülésén a békeszerződés ratifikálásának tárgyalása során a kommunista Riboldi hosszabb beszédet mondott, amelyben az osztrák-magyar monarchia szétdarabolását és Montenegro megszüntetését nagyon súlyos hibának tüntette fel.

Salandra, aki ezután szólalt fel, erőlyesen állást foglalt Ausztriának Németországhoz való csatlakozása ellen. Kiemelte azt, hogy bebizonyítottak lájja, hogy IV. Károly második trónfoglalása kísérletében Briand-nal előzőben megegyezett, külpolitikai téren tehát fokozott éberséget ajánl.

Az igazságügyminiszterium vajdasági osztályának főnöke a vajdasági jogszolgáltatás megjavításáról

Dr. Radisics Lázár az igazságügyminiszterium vajdasági osztályának főnöke tegnap Szuboticán tartózkodott és ez alkalommal fogadta a szubotici ügyvédeket és ügyvédjelölteket, akik előtt ismertette utjának célját. Dr. Radisics Lázár igazságügyminiszteri osztályfőnök előadta, hogy állását azzal a kikötéssel fogadta el, hogy tőle telhetőleg igyekezni fog az igazságszolgáltatásban javításokat keresztülvinni. Tudja azt, hogy a Vajdaságban a bírósági állapotok nem kielégítő, ismeri a panaszkodásokat és azokat tőle telhetőleg orvosolni akarja, ezért határozta el, hogy bejárja a Vajdaságot és személyesen fog meggyőződést szerezni a bajokról, hogy azokat aztán sikeresen orvosolhassa. Végigjárta a vajdasági városokat és a vajdasági bírósági állapotokat saját szemlélete alapján sem tartja kielégítőnek. Szuboticán konstátáta, hogy a viszonyok itt a legkevésbé kielégítőek. Kijelentette az egybegyűlt jogá-

szok előtt, hogy segíteni akar a mutatózó bajokon, amelyeknek egy része ismeretes a bírák előtt is, míg nagy részét csak közönség tudja. Kérte tehát az ügyvédeket, hogy őszintén, fesztelen beszélgetések során adják elő a panaszaikat és tapasztalataikat a bíróságok működéséről. Az ügyvédek nyomban válaszoltak az igazságügyi osztályfőnöknek, őszintén előadták sérelmeiket és kívánságaikat és kifejtették, hogy a bajok főokát a bírók és a kezelőszemélyzet csekély számában látják. Másrészt a bírósági hivatalnokok igen csekély fizetést kapnak, ami szintén oka a bajoknak. Előadták, hogy elkerülhetetlenül szükségesnek tartják a bírói kvalifikációnak az emelését és e célból fontosnak vélik, hogy a szubotici jogi fakultáson mindenek előtt a Vajdaságban érvényes jogot tanítsák és melőbb gondoskodják a kormány a törvények egységesítésének a végrehajtásáról, mert csak ezeknek a fő-

bajoknak az orvoslásával lehet eredményt elérni. Végül rámutattak arra is, hogy a járásbírók hatásköre túlságosan alacsony. Az ügyvédek kifejtették az osztályfőnök előtt azt is, hogy nagyon célszerűnek tartották, hogy mindaddig amíg a törvények egységesítése meg nem történik, az itt érvényben lévő törvények hű és hiteles fordításáról gondoskodjanak. Dr. Radisics Lázár nagy megelégedéssel halgatta az ügyvédek előadását és megígérte, hogy tőle telhető módon igyekezni fog általános megelégedésre segíteni a bajokon.

A magyar kormány és a Benicky-ügy

Rakovszky Iván belügyminiszter az egységes párt péntek esti értekezletén felszólalásában részletesen foglalkozott Benicky Ödön letartóztatásának körülményeivel, valamint az ellenzék magatartásával és az egynapos nyomdászsztrájkjal. A belügyminiszter kifejtette, hogy önkéntelenül is felvetődik az a kérdés, hogy vajjon nem volt-e törvényellenes a nyomdász munkásság egy napos szimpátia sztrájkja az Az Újság betöltése miatt. A szociáldemokrata vezérek sincsenek tisztában azzal, hogy mire való volt egy napra megbénítani a budapesti sajtót. Értésülése szerint a szociáldemokrata pártvezetés és a szakszervezetek között szintén nézeteltérések és surlódások támadtak a nyomdász munkások 24 órás sztrájkja miatt, mert amíg egyesek lokális karaktert akának a mozgalomnak, addig vannak olyanok, akik ennek nemzetközi jelentőségét igen nagyra becsülik. A szociáldemokrata párt és a szakszervezetek között ugyan csak vita folyik akörül, hogy nem volt-e szabályellenes a munkásság sztrájkja és ez kényszeríteni fogja a magyar kormányt arra, hogy a belügyminiszter saját hatáskörében vizsgálat tárgyává tegye a nyomdász munkások sztrájkj proklamálásának az előzményeit. Az egységes párt értekezletén több felszólalás hangzott el, amelyben a szónokok ragaszkodásukat fejezték ki a kormánnyal szemben.

A magyar belügyminiszternek ez a nyilatkozata arra enged következtetni, hogy a magyar kormány be akarja szüntetni a szakszervezetek működését, aminek beláthatatlan következményei lehetnek a magyar belpolitikában.

Chicago terményértéke

1925 június 6, 10 óra

Buza	Tengeri
Július 169.—	Július 117.25
Szeptember 165.3	Szeptember 117.3
December 167.50	December 99.25

Iranyzat: buza, tengeri bizonytalan (Avala)

A dinár árfolyamai

Bécs	1182.25	Prága	56.50
Budapest	1196.—	Newyork	168.—

Junius 6	ZÜRICH zárlat	BOEGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	8.60	—	—
Zürich	—	1161.75	—
Newyork	516.—	—	—
London	25.075	291.25	—
Páris	24.45	282.50	—
Milano	20.45	238.—	—
Prága	15.30	177.75	—
Berlin	122.90	1428.—	—
Budapest	0.0726	0.0846	—
Brüssel	23.90	—	—
Bécs	0.00727	0.08445	—
Bukarest	2.45	—	—
Amsterdam	207.30	—	—
Szofija	3.75	—	—
Krisztiana	—	—	—
Szaloniki	—	—	—
Varsó	—	—	—

Felfüggesztették a novisadi lakáshivatal elnökét

A szomorúhírű néhai novisadi lakáshivatal elnökét, Dr. Markovics Glisa tanácsnokot a polgármester tegnap felfüggesztette állásától. A felfüggesztés indokai ismeretlenek, amint azonban értesülünk személyes nézeteltérésekre vezethető vissza, amelyek a polgármester és a tanácsnok között már régebbi idő óta fennállanak. Markovics úr állítólag renitensen viselkedett a polgármesterrel szemben és megszegte egy alkalommal a szubordinációt is, amennyiben állítólag a polgármester jelenlétében a tanácsülésen cigarettázott. Ezt követve még egy fegyelemsértés, amennyiben Markovics tanácsnok a keddi közgyűlésen fehér tenniszruhában jelent meg, bár a polgármester elrendelte, hogy mindenki feketében jelenjen meg. Így szól a városházi fáma, s mi nem tudjuk kihámozni a való tényállást, mert nem lehetünk s nem is tételezhetjük fel, hogy egy tanácsnokot kellemetlen cigarettafüstje miatt lehessen a városházából kifűstölteni, még akkor sem ha történetesen fehér nadrágban jelent meg a polgármester előtt.

A Neven dalkör jubileuma

Szerenád volt tegnap este a zászlóatya tiszteletére

A novisadi „Neven“ dalegylet, amely nagy népszerűségnek örvend városunkban és az egész Vajdaságban, a pravoszláv pünkösdi ünnepek alatt üli meg fennállásának huszonöt éves jubileumát. Ez alkalommal fogják az egyesület zászlóját is ünnepélyes keretek között felszentelni.

Az ünnepségek, amelyen résztvesznek az ország összes dalegyleteinek kiküldöttei, tegnap délelőtt kezdődtek, amikor is a görög keleti egyházban parasztot tartottak a dalegylet elhunyt tagjainak lelkiüdvéért.

A délután folyamán az ország különböző részeiből érkező vendégeket fogadták, amelyek a Neven kísérete mellett vonultak be a városba. Este 10 órakor a „Neven“ tagjai, valamint a vendég egyesületek impozáns számban vonultak fel Dungeyrszki Gedeon, a zászlóatya főtéri palotája elé, ahol gyönyörű szerenádokat adtak a zászlóatya tiszteletére.

Ma délelőtt a városházán fogja az egyesület védnöke Pribicevics Szvetozár az egyesületi kitüntetések átadni, utána pedig a pravoszláv templomban Csirics Irenej püspök fogja az ünnepi istentiszteletet tartani és az egyesület zászlóját felszentelni.

Délután bankett lesz a lövöldében s utána nagy néppünnepe. Hétfőn a vendégek hajón Kamenicára rándulnak, délelőtt a tisztított díszbédet rendez, este pedig a novisadi szerb iparos ifjuság látja vendégül a Neven tagjait.

Falusi levelek

II. levél

Motto: Mi mindig mindenről elkészünk... Ady

Nem szeretek vasuton utazni. Nem a törött ablakok, a füst, a lárma, huzat stb. ijeszt tőle, csupán az bánt, hogy vonszol, szalad velem a vonat — akaratom ellenére. — Ezért haragszom a mozira is. — A legszebb kép gyilkosa a mozgás. — Egy pillanat és vége. — Az idő és tér örök viaskodása. — Ez ellen harcolt Ruskin, amikor kocsin utazgatott be Európa kedves tájait, — hogy ott szakithasson virágot, ahol ő akar...

Tépelődésemből a beszálló utasok ébresztettek föl. — Hamarosan megtudtam a beszélgetésükből, hogy tanítók. Valami tanítógyűlésről tértek vissza. Én szeretem a tanítókat. Edmondo de Amicisnek köszönhetik szeretetemet. A Szív című könyve valóságos reklámkönyv a tanítók és az iskola mellett. Hallgattam beszélgetésüket. Valami előadásról beszélgettek, — amit a gyűlésen hallottam. A tehetségesek iskolájáról volt szó. Ha jól értettem Né-

A Délbácskának levelet irt az öngyilkos

Revolverrel akartak véget vetni életüknek — A leány félt a lövéstől Ma délután temetik ifj. Krámer Nándort

A rendőrség tegnap délelőtt a kórházban átvette az ifj. Krámer Nándornál levő tárgyakat, tárcáját és öt levelet. Kettőt ifju Krámer Nándor irt, egyet szüleinek egyet pedig a rendőrségnek és a Délbácska szerkesztőségének közösen. A Délbácskához intézett levélben azt írja, hogy ne kutas-sák halála okát, megunta már az életet és ezért szublimátot ivott. A szüleihez irt levélben bocsánatot kér tőlük, hogy ilyen súlyos fájdalmat okoz nekik, de megunta életét és ezért választotta a korai halált. Bartha Etus három levelet irt hozzátartozóihoz. Egy levélben sem történik említés arról, hogy a vonat elé vetik magukat. Ez a gondolat csak akkor fogamott meg bennük, amikor már megitták a szublimát oldatot és annak nem mutatkozott még a hatása.

Az öngyilkosok először revolverrel akartak véget vetni életüknek, még pedig oly módon, hogy előbb a leány

lesz öngyilkos és azután a fiu. A leány azonban félt attól, hogy a fiu nem mer majd öngyilkos lenni, ha látja, hogy ő már halott. Miután azt akarták, hogy együtt haljanak meg a legjobbnak tartották, ha szublimát oldatot isznak.

Nem voltak azonban eléggé jártasak és nem ismerték a szublimát hatóerejét és mindössze két szublimát pasztilát oltottak fel, aminek nem volt hatása.

Mikor a vasuti töltésen sétáltak és szembejött velük a vonat azt mondta a fiu, „most együtt halhatunk meg.“ A leány ha be leisegvezett, de amikor a vonat hozzájuk ért és a fiu a vonat elé ugrott, a vonat elkapta, de nem került a kerekek alá, a leány nem volt oly gyors és nem is volt olyan erős akarata és ennek köszönheti életét.

Krámer Nándort ma délután 5 órakor temetik a temető kápolnából.

Hajsza egy veszedelmes betörő után

Taffe József a beocsini postakocsi tolvaja kiásta a fogház falát és megszökött — Hajsza a limánon keresztül

A novisadi rendőrség három héttel ezelőtt egy veszedelmes betörőt fogott el. Taffe József, aki Beocsin állomáson feltörte a vonat postakocsiját és onnan több ezer dinárt ellopott. A novisadi rendőrség emiatt lokra szállította, ahol vizsgálati fogságba helyezték. Taffe azonban nem sokáig maradt az iloki fogházban, mert kiásta a fogház falát a töltés alján. Siden, Rumán és Mitrovicán át Novisadra szökött, ahol tegnap este hét órakor elfogta az 59. számú rendőr. Az 59. számú rendőr a vashidról jövet a vasuti töltésen ment. A vasuti töltésen levő füvet épen most kaszálják és az egyik munkás ruháját a töltés alján hagyta. A rendőr észrevette, hogy egy gyanus egyén a ruha körül forgolódik és figyelmeztette erre a munkást. Mikor ez a gyanus alak ezt meghallotta, a nád közé futott. A rendőr most a munkást a nád

egyik végére küldte, ő pedig a másik oldalról üldözte a menekülőt. Ennek sikerült kiszökni a nádból és futásnak eredt, a rendőr erre két lövést adott le, amire az üldözött megállt. Mikor a rendőr közeledett hozzá ismét elfutott és egy gyár pincéjébe menekült, ahol a rendőr elfogta. Mikor bekísérte a rendőrségre és ott felismerték Taffet, tudta csak meg a derék rendőr, hogy milyen jó fogást csinált.

Hölgyeknek nélkülözhetetlen

Mer nyeletet terveztek

a spanyol királyi pár ellen

Barcelonából jelentik, hogy a rendőrség Barcelonától néhány kilométernyire nyolcvan kilogram sulyú, elektromos gyújtóberendezéssel ellátott bombát talált, amellyel június 4-én, az uralkodó pár elutazása napján, az udvari vonatot akarták légből röptíteni. A rendőrség kezére került tervrajzban a robbanás helyéről a vasuti vonal egyik alagútját jelölték meg. Tizennégy fiatal diákot és alkalmazottat, akik katalón szeparatisták és egy szélsőséges katalán egyesület tagjai, letartóztatták. A

letartóztatottak tagadják, hogy bármilyen tekintetben bűnösök volnának. Az ezekről szóló hírt közlését a cenzura betiltotta. Egyébként csak a közelmúltban robbant föl egy bomba Castelel márki háza előtt az uralkodópár tiszteletére rendezett táncünnepély alkalmával.

NAGYFEJŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzötérem és gombáthuzás. Legújabb függöny, stor s tehernemű minták

metországban Berlinben, Hamburgban, Braunschweigban már külön iskolákat tanítják a tehetséges tanulókat. Begabtschule az iskola neve. Már az elemi iskolában különválasztják a gyermekeket tehetségeik és képességeik szerint. Eleinte csak a gyengétebbeknek volt külön iskolájuk, — ma a kiválóknak is van.

Szép, szép, — de nálunk megvalósíthatatlan. A mi népünk nem szereti az iskolát. Nem törődik a gyermekek nevelésével. Még ma is több gondot fordít ökrére, lovára, — mint gyerekére. Hányan vannak, kik hat, nyolc liba őrzésére küldik iskolaköteles leánykájukat. Két, három malac mellé állítják 8, 10 éves fiukat. Nem csoda aztán, ha a nép erkölcsi értelmi foka olyan lassan emelkedik. — Mi még ebben is nyersanyag termelő ország vagyunk. — Az élet terhe nyomja a népet. Szegény! A tanítók is sokat loholnak a pénz után. —

Elhallgattak. Mindenki egy pillanatra összeszorította a száját. Machiavelli jutott eszembe, az a Machiavelli, aki Gobineau Renaissance-jában mondja: „Nagyon nagy a csend és roppant

kevés a valóságos nyugalom.“ — Mindenki helegatagon tépelődött az életéről, iskoláról, tanítókról, haladásról stb. stb. — Valaki hangosan folytatta eddig halk szavait: Csak legalább az inasoktól követelnének, — nem nyolc, mert ennyi nincs, — de legalább hat elemi iskoláról szóló bizonyítványt, hogy az iparosok ne legyenek olyan tanulatlanok. Hozzám is beállított egy apa a fiával, hogy fogadjam el inasnak. Még az egyszerűet sem tudta... De mert senki nem szólt egy szót sem, halkan beszélgetett tovább szomszédjával. A tanítók is csendesen beszélgettek. Én is a szomszédomhoz fordultam, hogy egy kis beszédbe elegyedjem vele.

Nem értettük meg egymást. Az ur angolul beszélt. Amerikából jött látogatónak. Vele jött a leánya is. Szőke, okosfejű leánynak tetszett. Nem igen mertem a szemébe nézni. Alapjában véve pesszimista természet vagyok és először a leányok lábait szoktam szemlélgetni. Az optimisták néznek rögtön a leányok szemébe. Az angol bácsi már harminc évvel ezelőtt ment ki Amerikába. — Leánya Chikagóban járt

És mégis mozog — a strand

Nagy mozgásban van a strand. Szinte mozszerű mozgások mozog a strand „pázsitos homokfővényén“. Mozog a strand — csak a strandvasut nem mozog. A strandmozgás különböző kategóriáit figyeltem meg. A kézmozgást, a lábmozgást, a kabinmozgást és biciklizozgást. A strandfelügyelő is mozog, a Banjanin is mozog, a színész is mozog. A mozgó háromszög. Csak az nem mozog, akinek itt egy kis rendet kellene teremteni.

Azt mondják, hogy „afférok“ keletkeztek. Hogy a háromszög Éva kosztumban dáridókat csapott, Duncan-féle kéz és lábmozdulatokkal kísérve. Hogy egy biciklihuppa is beleszólt, amikor a huppa-huppát és a fox-trott-ovicsot lejtették. Legendákat mesélnek arról, milyen orgiákat csaptak a Borgiák. És milyen banális volt a Banjanin a „banjában.“

Es ekkor lepergett a film: Első felvonás: Csónakázás. A bezárt kabin. Banjanin felismeri a valóságot. A nő közbelép. Feltárja a meztelen igazságot. A deus ex bicikli-machina. Támadás. Pofozkodás. Huppa-huppa keringő. A konflis szerencséje.

Második felvonás: A botrány folytatódik. Lucrecia, mint furia. Izgalmas verseny egy konflis és egy bicikli között: Toto 5:300. Amikor Flesch és Wiegelfeld a „Bokorba“ bujnak. Harmadik felvonás: Apoteozis a rendőrségen.

Hát ilyen szép dolgok történnek a strandon. Pikáns históriák. Verekedések és kabinetafférok. Mindenre ráérnek, csak fürdésre nem. Szerencse, Szikla sziklaszilárdan őrzi a strand erkölcsét. Biztos, hogy rendet fog teremteni. Még azoknál is, akik biszklizni szeretnek. Epur si muove... Lucifer

Csónakon teszi meg az utat

Bécsből a Fekete-tengerig Weisz Jenő volt novisadi kereskedő

A múlt évben két vállalkozó szellemű osztrák gummi csónakban elindult Bécsből és közel, egy hónapi ut után megérkeztek a Fekete tengerre. Ezt az utat most egy novisadi ember megismétli de rövidebb idő alatt akar leérni a Fekete-tengerre, mint elődei.

Weisz Jenő volt novisadi Kralja Petra utcai férfitáviru kereskedő aki két évvel ezelőtt Bécsbe költözött egy bécsi sportársával május 25 én gummi-csónakban elindult Bécsből és pénteken este megérkezett Noviszádra. Weisz itt felkereste szüleit és tegnap délelőtt már folytatta útját a Fekete tenger felé. Weisz Jenő — aki a Danubius evezős együletnek is tagja volt — kitűnő evezős és így valószínű, hogy két hét alatt célhoz is fog érni. Vissza felé természetesen már nem csónakon jönnek, hanem vasuton és az összerakható gumicsónakot is beteszik böröndbe és magukkal hozzák.

iskolába. Elég folyékonyan beszél franciául. Bemutakoztam és ezen a nyelven próbáltam megértetni magam.

Sohasem gondoltam, hogy olyan keveset tudok franciául. Mindig többet akartam mondani, mint amennyit ki tudtam fejezni. — Egy órai csevegés után azonban beláttam, hogy nyelvet tanulni csak leánytól lehet, amint ezt Lord Chesterfield is észrevette, mikor fiának az olasz nyelv elsajátítását ez uton javasolta. Miről is beszélgettünk? Mindenről, de mindenről. — Mikor az öreg ur szülőfalujához érkezünk, már engedelmet kaptam a kis ladytól, hogy egy-két levelezőlappal felkereshessem. — Eibucsuztunk.

Este volt már, amikor hazatértem. Fejemben valóságos zűrzavar volt. Egymást fűzte, hajította a sok gondolat — Vacsora után megírtam dr. Goff kívánságára a látott képekről — leírásokat, hogy a reggeli postával elküldhessem. Példának elég lesz talán ennyi: V. kép: „Ezt a képet már láttam a becskerei kisegítő iskolában. Akkor még nem értettem. Pontosan emlékszem még rá. Egy fiatal ember, kinek elefántcsont végű bot van a ke-

A novisadi zarándokok Rómában

Felejthetetlen emlékek — A novisadiak elragadtatással beszélnek az utról

Pénteken éjjel érkeztek vissza Novisadra a római zarándokok résztvevői. A novisadiak a legnagyobb elragadtatással beszélnek a gyönyörű utról, amely felejthetetlen benyomásokat hagyott hátra lelkükben. Alkalmunk volt beszélni Fáth Ferenc apátplébános urral, aki a novisadi csoport vezetője volt és aki a következőkben adta elő a zarándok csoport élményeit:

— Az ut fáradalmait csodálatos kondícióban küzdötték le a résztvevők. Bár három éjszakát töltöttünk a vasúti kocsiiban, mégsem lehetett panaszokat hallani s különösen a hölgyek bírták a fizikai strapát, ugyszólván le sem hunyták a szemüket az utazás tartama alatt. Az időjárás szerencsére nagyon kedvező volt, a kánikula megkímélt bennünket s csak az utolsó két napon éreztük a híres római hőséget, amely bénítólag hat az emberekre, különösen azokra, akik nem szokták meg a tropikus éghajlatot.

Május 25-én Zagrebba érkezünk, ahol megtekintettük a Jezsuiták templomát, a jugoszláv akadémiát, a Szt. Márk templomot és a város többi nevezetességeit. Délután 1 órakor tovább utaztunk Fiuméba és onnan Velencébe, ahová május 26-án reggel 5 órakor érkezünk. Itt egy felejthetetlen napot töltöttünk, a lagunák városa csodás emlékeivel, műremekeivel, a hatalmas Szt. Márk templommal szinte elbűvölte a zarándokot résztvevőt. Az olaszok a legnagyobb előzékenységgel kezelték, segítségünkre voltak, ahol csak lehet. Különösen a fascisták tüntették ki magukat, akik szinte félve vigyáztak arra, nehogy valaki is közlülünk esetleges molesztálásban részesüljünk. Az olasz határ átlépésénél is a legnagyobb udvariasságot tanúsítottak s egyáltalán nem vizsgálták podgyásainkat.

A zarándokok különösen Velence műremekeivel voltak eltelve, a csodás Porta della Carta, a Scala del Giganti és a Scala d'oro a dozsék palotájában, valamint a híres Ponte dei Sospiri felejthetetlen hatást tett a zarándokot résztvevőre.

Velencéből Paduába utaztunk, ahol a Szent Antal templomot tekintettük meg csodás relikviáival.

A zarándokok érkezése Rómába

Május 27-én reggel érkezünk Rómába, ahol nagy tömegek gyülekeztek üdvözlésünkre. Nagyon sok magyar egyetemi hallgatónal találkoztunk, akik rögtön felajánlották szolgálataikat. Egész ottartózkodásunk alatt ők vállalták a cicerone szerepét. A pályaudvarról először a Piazza del Popolóra hajtatunk, ahonnan kijelölt lakásunkra kalauzoltak bennünket. Itt is a magyar diákok voltak a vezetők. A novisadiakat a Corso Umberto és Via della Croce környékén helyezték el. A za-

rándokok legelőször a hosszú ut fáradalmait pihenték ki és csütörtökön friss erővel kezdhették meg a város nevezetességeinek megtekintését. Megnéztük a San Paolo bazilikát, a Santa Maria Maggioret és a lateráni templomot. Május 29-én San Sebastianban megnéztük a katakombákat és Via Appiát.

Ünnepélyes fogadtatás a pápánál

Szombaton délelőtt folyt le azután a zarándokot legnagyobb eseménye, a pápai audiencia, amikor is a Szent atya az összes jugoszláv zarándokot fogadta kihallgatáson.

Délelőtt tizenegy óra mondották be a gyülekezés idejét, amikorára a Jugoszláviából jött zarándokok csaknem teljes számban összejöttek a Szent Péter bazilika előtti terezen, mely feketélt az ünneplőbe öltözött zarándokok csoportjától.

A nők földig érő, nyakig begombolt fekete ruhákban voltak, fejükön fekete fátyollal, a férfiakon néhány szmoking kivételével, sötét utcai ruha volt. Néhol megszakította a feketébe öltözött tömeget a bosnyákok csoportja, akik nemzeti viseletben jöttek el tisztelegni a katolikus egyház feje elé.

Röviddel tizenegy óra után kezdődött a bevonulás a vatikánba. Elöl a férfiak négyes sora haladt, utána a nők beláthatatlan sora következett. Egy óránál tovább tartott, amíg a zarándokok felértek a fogadóterembe és elhelyezkedtek. A jobb oldalon a nők, a baloldalon a férfiak sorakoztak.

Pontban egy órakor a pápai trónussal szemben levő ajtón feltűnt a pápai testőrség díszruhába öltözött őrsége, majd a különféle méltóságokat betöltő egyháziak, bibornokok, stb., majd a testőrök sora következett magasan hordott széken XI. Pius pápa. A következő pillanatban felharsant a „zsviód” és az „éljen” kiáltás, amely a felvonulás ideje alatt egy pillanatra sem szűnetelt. Egyszerre három ezer torokból hangzott a „zsviód” és az „éljen” kiáltás, amely csak azután, hogy a pápa elhelyezkedett a trónuson, szűnt meg. A pápa a menet alatt áldást osztott és latinul ismételte az ismeretes keresztjelzés mellett az áldást: „Megáldalak benneteket s mindazokat, akiket szívetekbe zártok”.

A pápa mögött haladt Szmodlaka, vatikáni SHS követ, Pelegrinetti beogradi pápai nuncius, Bauer zágrebi érsek, Rodics Rafael, beogradi érsek, bírsági apostoli adminisztrátor, Sarics szarajevói, Misics, mostari, Klarics banjalukai Marics senji, Mileta sebenikói, Bonifaccis splíti, Barbics dubrovnikai, Jeglics lyublyanai, Akszamo-vics gyakovói püspök és Budanovics Lajos, bácskai apostoli adminisztrátor. Amint a menet a trónus elé ért és

a pápa elhelyezkedett, Bauer érsek lépett Öszentsége elé és latin nyelven üdvözölte a jugoszláv zarándokok nevében a katolikus egyház fejét. Egyidejűleg átnyújtotta az SHS állambeli katolikus egyházak ajándékát egy arany áldozókelyhet. A remekbe készült, drágakövekkel ékesített munka, amely jelentős alkotása a jugoszláv aranyműves iparnak, közel százhatvan ezer dinárba került.

XI. Pius pápa előbb latin nyelven, utána olaszul köszönte meg a jugoszláv zarándokok értékes ajándékát, majd örömet fejezte ki, hogy ily szép számban jöttek el az örök városba, hogy meglátogassák a bazilikát és megérintsék hittel, amelyre oly nagy szükség van. Nagyhatalú beszédének fő alapelve volt a hit erősítésének hangoztatása. Egy, szent, katolikus és apostoli legyen a fővezérelv — mondotta — minden idők alatt és körülmények között. Üdvözölte a horvátokat és szlovénokat és a nemzeti kisebbségeket, akik szép számban voltak képviselve a zarándokok népes seregében.

Mileta sebenikói püspök tolmácsolta horvát nyelven a pápa beszédét, amelyet csakugy, mint a pápát, lelkesen megtapsoltak és megélték.

Ennek befejeztével Mileta püspök közölte, hogy a pápa minden zarándoknak személyesen akarta érdemét átnyújtani, a zarándokok nagy számára való tekintettel azonban ezzel a feladattal Bauer zágrebi érseket bízta meg.

Pius pápa ezután a zarándokok lelkes ovációja és a pápai himnusz hangjai közepette kivonult a teremből, amivel az audiencia véget is ért.

A pünkösdi nagymise

Szinte hihetetlen pompával tartották meg vasárnap a pünkösdi nagymisét, amelyet a Szentatya fényes segédlettel celebrált. A Szent Péter sírja fölötti főoltárnál az összes bibornokok és püspökök segédkeztek, amely alkalommal a szenté avatás ceremóniáját is tartották meg. A templomban körülbelül 70.000 ember volt jelen, a zarándokok felvonulása már reggel 8 rakor kezdődött. Amikor a pápa a „sedia gestatorián” bevonult, a 300 tagú zenekar és a híres Palesztrina kórus rázendített a pápai himnuszra. Az utána következő gregoriánusi misén a világhírű kürtöszzenekar is működött közre, 50 színezüst kürtből hangzott fel Palesztrina nagymiséje. A színek ragyogása a fény, pompa és csillogás, a 60.000 villanykörtevel kivilágított és fényárban úszó márvány templom ezeregyzszakái pompát varázsoltak élénk. Soha ilyen csodát, olyan pompát nem láttunk. S amikor a két óráig tartó mise után az óriási tömeg kivonult a templomból, szinte szédülve gondoltunk vissza a grandiozus eseményre, a szent évben tartott pünkösdi nagymisére, amelyen a Szentatya megáldotta a tömegek ezreit, a katolikus vallás óriási hadseregét, a hű, lelkes és önfeláldozó miliciát, a római egyház híveit.

A zarándokok még június 3-ig tartózkodtak Rómában, onnan pedig Assisín, Firenzén és Triesten keresztül utaztak vissza Novisadra. *Ma vasárnap a tíz órai mise után a beltéri templomban Te deumot tartanak a római zarándokok, utána a katolikus kör megvendégeli a zarándok ut résztvevőt.*

Kiskorúak a vádlottak padján

A bíróság próbaidőre hazaengedte

Gyerekek állottak tegnap a novisadi törvényszék büntetőtanácsa előtt. A legidősebb 16 éves, a legifjabb 13 éves, a kettő között egy 14 és egy 15 éves állott és várta remegve a bíróság ítéletét.

A négy fiu másik két társával, egy 11 és egy 12 évessel — akiket koruk miatt még nem lehet bíróság elé állítani — ez év február 25-én délben a pályaudvaron egy vagonról levetették a plombát, a zárt pedig zsebkészükkel feszítették ki és az így felnyitott vagonban kutatni kezdtek. Egy zsákot kinyitottak és amikor meglátták, hogy rizs van benne, váluakra vették és egy közeledő fészterbe vitték. Amikor visszajöttek egy zsákot is magukkal hoztak és azt félig megtöltötték narancssal, ennek a tefejébe pedig cukrot tettek. Ekkor azonban az őt álló két fiu jellezte a vagonban levő négy társának, hogy egy vasutas közeledik. Erre a hirre az egész társaság szétszaladt. A vasutas azonban hármát elfogott közülük és ezek elárulták többi társaikat. A rendőrség a két idősebbet átadta az ügyészségnek, a többit pedig elbocsátotta.

A tegnapi tárgyaláson a kis tettesek mindent beismertek. A tárgyalásra beidézték szülőket is, akik azt mondták, hogy gyermekeik jó viseletűek és arra kérték a bíróságot, ne ítélje el őket, hanem engedjék haza és ők otthon igyekeznek majd úgy nevelni őket, hogy hasonló többet ne kövessenek el.

A bíróság úgy határozott, hogy egy évi próbaidőt ad a gyermekeknek, ha addig nem követnek el semmit, nem büntetik meg őket, ha azonban elkövetnének valamit, akkor a mostani eset miatt is elítélik.

Dr. JESZENSZKI FERDŐ

JOGI SZEMINÁRIUMÁBAN

Novisad, Vilson-tér 7-a. legbiztosabban, a legpontosabban elkészülhet az ügyvédi vagy bírói vizsgákra.

H. G. WELLS

Nagy Világtörténete

600 dinár bolti ár helyett 420 dinárért havi részletfizetésre előfizethető

Kardos hirdetővállalatnál
1044 Novisad, Kr. Petra u. 19. 1-2

zében. Sárga a mellénye és oldalombos cipőt hord, — nagyot köszön cinderjével az utcáról két lánynak, akik az ablakból nézik. Az ablakban egy cserép rózsája is van, — fehér rózsák. A lányok lehetnek 16—20 évesek. Az egyiknek a haja fehér, a másiké olyan sárga, mint a fű mellénye. A köszönés nem neki szól. Van itt a képen még valami. Egy fiu, aki a fiatal ember előtt fekszik. Keze, lába az égnek. Ez a fiu lehet négy esztendő. De lehet 8 is. Zöld kabátot és téglavörös cipőt visel. Matrózsapkája a földön hever. Egy asszony siet a fiu felé. Nyilván az anyja. Jobb karján kis gyermeket tart. Az asszony ruhája régi divatu. Ilyen ruhát már senki sem hord. Távolság van a mai divattól, — mint a görög ifjak térdig érő ruhája. Az utca macskaféj nagyságu kövekkel van kirakva. Ebből megállapítottam, hogy valamilyen hegyen, vagy dombon épült városban történt az eset, ahol télen a lovak csak az így burkolt utcán járhatnak. A fiatal ember nagyon merengően néz a hölgyek felé. Arca ragyog. Mosolyog. Talán nem is vette észre, hogy a kis fiut feltaszította.

Ma már értem a képet. A fiatal em-

ber szerelmes. A leány pedig viszont szereti őt. A haja nem sárga. Szőke. Aranszőke. Olyan nagyon hasonlít valakihez.

De kihez? Az amerikai leányhoz. Igen, igen. A fiatal ember pedig szerelmes belé. — Milyen érdekes, hogy így találkoznak a gondolatok. Kár, hogy olyan későre jár, — megkérdezném a patikus urat, ki a Freudizmus terén igen jártas: hogy kapcsolódott a reggel látott kép a délután megismert leány emlékéhez. Valami tudatalatti sexualis érzésáramlás lesz az egész. Majd holnap megvitátjuk. A többi képre nem emlékszem ilyen jól, miután először láttam őket. Most az egyszer szerencsém volt, hogy valamikor festettem. Először a színeket néztem meg. Aztán a világitást. A rajz kivitele nem érdekelt. Sokkal jobb képeket láttam már a Jugendben. — Mikor levelemmel elkészültem a naplómért akartam megírni, de helyette e levelemet írtam meg. Megjelenés után be fogom ragasztani. Igaz, hogy nem egészen a Harkányi Ede dr. receptje szerint írtam meg e nap történetét. (Holnap férfiai, 181.) de hát nem tehetek róla, ha nekem sohasem futja e

három kérdésre a válasz: mit tettem, mit kellett volna tennem, miért cselekedtem? — mert én, — még ma sem tudom, hogy — mit kellett volna tennem? — Ma nagyon sok fiatal ember van, ki nem tudja, hogy mit kell tennie. Életünknek nincs fix célja. Hányódunk ide-oda. Az egész világ hatalmas hullámokat vetve hömpölyög, talán ezek a Bodnár-féle hullámok, — egymás hegyén hátán hordják a legkülönbözőbb elvek, eszmék és gondolatok szatocsait, kis és nagy kereskedőit. Jól mondja Friedrich Klimke S. J.: Mindennél érzékenyebb, hogy vallási, társadalmi és tudományos életünkben célt tévesztettünk; az igaz világnézet fényes szövétnéke kialakult és mi a homályban imbolygunk erre, arra; sóvárogva kapkodunk lidércfény után, — mely majd ide, — majd oda vetődik fel, hogy ismét elenyésszen, — mikor már azt hisszük, hogy elérjük. (Die Hauptprobleme der Weltanschauung 45.)

Soha még ennyire nem éreztem, hogy valami határozott cél felé kell törnöm. De mi lesz az az érzelem, mely életünknek megadja a payoti alapérzés hullámot, — mely cselekvésre készít? Cél, célt akarok! Tartal-

mat az életünknek. Miért élek? Mire vagy képes, tudni akarom!? Nem a sokratesi „gnoti se auton” vonz, nemcsak az, — nemcsak magamat akarom megismerni, — hanem a világot is. Ugy-e milyen hamar túl léptem magamon, pedig reggel még a magam megismerése is kielégített volna.

Majd meglátom mit ír a doktor. A levelek írását folytatni fogom. Valamikor valóságos levérről írt volt Európában. Ha igaza van Rein professzornak, hogy az ember életében a világtörténelmet futja végig — akkor én ma értem a XVI.—XVIII. század derekára. A Perzsa levelek, Pascal levelei, Kazinczy levelei messze világító teljesítményei azon koroknak a levélírás terén. De mert minden kor tükré a levél, — az enyém nekem legfontosabb.

Mikor így elmerengve írásomat csupán saját korom szempontjából láttam értékesnek, — igazolni akartam ezek jogosultságát, — de már olyan fáradt voltam, hogy írás közben elszundikáltam. Így van ez, — a mai fiatalság nagy elhatározások terhe alatt merül álomba, — melyekről felébredéskor nem tudja, — nem-e álom volt az egész.

Földvári János

HIREK

Lakást kerestem

Novisadon. Azt mondták, hogy „ojje most könnyű lakást kapni, mert van lakástörvény”. Na jó, ha van törvény, gyérünk csak lakást keresni. Mert méltóztatik megérteni, én nemcsak adóalany, hanem lakásalany is vagyok. Az állítvány a háziur, a tárgy az albérlő. Először elmentem a lakáshivatalhoz és kérdeztem, hogy van-e lakás. Hogyne, mondták, de nem magának. — Miért? Mert nem vagyok állami hivatalnok. Hát azoknak van? Van, de nem mindenkinek. Hát akkor kinek van? Annak, aki nem mindenki. Na, itt alaposan lecsusztam, gondoltam és hirdetésem tettem az újságba:

Családos ember
olcsó és kényelmes
lakást keres

Válaszok „Padláslyuk is
lehet” jelígre a kiadóba

Másnap már jöttek a válaszok; hogy én bizonyára Kurdisztánból jöhettem Novisadra. Ki vagyok — én, aki olcsó meg kényelmes lakást is keresek. Csak úgy cakumpak. Meg aztán obendrauf családos ember. Nyilatkozom, hogy mit értek „családos” alatt. Hány darab van? Már mint gyerek. Van-e anyósom és kutyám, van-e kanárim és dadám, hogy szoptató-e az utóbbi vagy száraz, van-e gyermekocsim és bubifrizurám? Az egyik azt írta, jöjtek csak oda, majd szoritanak nekem is helyet. Ennek puha szíve lehetett, mert meg-sajnálta. A kamenicai kaputól 30 kilométernyire, dényugatra az északeleti egyenlítőtől, pont a meridián és a golf-áram keresztezésénél megtaláltam a házat. Kétezerbe került a konflis mire odaértem. A háziur éppen tescheni vaj-
jat evett, amiből azt következtettem, hogy vagy vajszivű avagy vaj van a fején. Bevezetett a „kiadó” lakásba. Egy szoba konyha nélkül. Igaz hogy nem volt nagy, de azért sokan laktak benne. Vagy harmincan. Hát ezek mit csinálnak itt, kérdeztem. Ezek a lakóim, válaszolta a háziur. És ezek mind egy szobában laknak? De mennyire — mondta a háziur — hát nem olvasta, hogy a főbérlő csak egy szobát adhat ki albérlőbe? Lám ez egy okos ember. A törvény szerint csak egy szobát lehet kiadni, de hogy hány lakónak, ezt már nem mondja a törvény. A főbérlő tehát mindjárt harmincat rakott bele. Töltött káposztát csinált a szobájából.

A háziur erre azt mondta, hogy én is beléphetek a belépőbe, de ne lepődjek meg, mert a szobáért lelépést kell fizetni. Tizezret. Erre aztán annyira meglepődtem, hogy szó nélkül elléptem. Csak később láttam, hogy ballépés volt, mert a többiek már ötven és hatvanezret kértek. Mit csinálhattam, elmentem megint a lakáshivatalba. Mikor beakartam menni, azt mondták, hogy már nincs lakáshivatal. Elpucolt. Kilakoltatták, mert a lakás-bírósnak költözött oda. Itt azután azt mondták nekem, hogy a lakástörvény 39. §-a értelmében csak akkor tarthatok igényt lakásra, ha a 110 §-ban előírt és a 273-ban megállapított szabályoknak megfelelek, melyek viszont a 19-ik paragrafus nyolcadik bekezdésének harmadik sorában szerves kapcsolatot teremnek a 77-ik paragrafus előzményeivel, különös tekintettel a 46-ik paragrafusban foglalt rendelkezésekre és a 95-ik paragrafus módosítási kombinációkra, nemkülönben a 210-ik paragrafus nyolcvanhatodik bekezdésének nyolcadik alinéljára nagy súlyt fektetve a függelék százhuszadodik paragrafusára, amelyben az összes a 93, 112 és 74-ik paragrafus kilencvenedik bekezdésében előírt határozományok befoglalatlannak.

Na tessék, hát ezt miért nem mondták mindjárt az urak! Ez olyan világos, mint a nap. Most már biztos, hogy lesz lakásom. K. A.

Mész elsőrendű, darabos legolcsóbban kapható nagyban és kicsinyben **Krajačević fatelepén** Novisad. Tel.: 165.

— Az 1905. évfolyambeli sorozása. A novisadi illetőségű 1905. évben született ifjak sorozása július 29-én, 30-án, 31-én és augusztus 1-én lesz. Ugyanakkor fogják sorozni az 1900, 1901, 1902, 1903 és 1904. évfolyambeli alkalmatlanokat is.

— A temerini tűzoltók majálisa. A temerini önkéntes tűzoltótestület ez évi majálisát Urnapján fogja megtartani a temerini nyárfa ligetben. Az ünnepély programja a következő: d. e. 9 órakor díszfelvonulás a templomba és körmenetben, d. u. órakor zenésfelvonulás a község főbb utcáin végig. Gyülekezés a Góbor-féle „Csillag” vendéglőnél. A ligetben szépségverseny, tekepálya, sorsjegy s egyebekkel fogják szórakoztatni a közönséget. Az ünnepély fénypontja a tűzoltói gyakorlatok lesznek, melyeket Stuchlik Lajos főparancsnok és Böhm János szakaszparancsnok vezetésével az egyesület legénye fog bemutatni.

— Kényszerregezés. A novisadi törvényszéken tegnap tárgyalta Gutmann Jakab srbobrani kereskedő kényszerregezési ügyét, amelyen a hitelezők megegyeztek Gutmannal. A megegyezést a törvényszék jóváhagyta.

— Anyakönyvi kimutatás folyó évi június hó 1. napjától folyó évi június hó 8. napjáig. Született összesen: 21 gyermek és pedig: 15 leány és 6 fiu. — Elhalt összesen: 12 egyén és pedig: Timarov Milosné szül. Csakovic Milica 68 éves, Bálint Mária 1 hónapos, Putnik Lyubica varrónő 15 éves, Mijussin Petár földműves 51 éves, Létiits utónevét nem kapott leánygyermek 4 napos, Kott Ferenc mechanikus 27 éves, Boros József napszámos 27 éves, Maradik (Szrem.), Kis Gyula 7 óra, Kohut Jován városi szegényházi ápoló 70 éves, Illés Anna 2 hónapos, Oláh Katalin 2 hónapos, Krámer Nándor gyakornok 18 éves. — Házasságok között összesen 8 pár és pedig: Rutenszki Vászsa földművelő és Sztanovlyev Radinka, Schnittlinger Arthur kereskedő (Zagreb) és Klein Ella (Novisad), Bajusz Péter napszámos és Kocsis Veronika, Tómits Márkó magánhivatalnok és Zsivánovits Stefánia, Filkó Károly közművessegéd és Tóth Erzsébet, Pilcz Lajos kertész és Bukoján Ilona, Lieber Franje bánya-hivatalnok (Beocsin) és Glavanics Anna (Novisad), Sulyok József festősegéd és Szűcs Ágnes.

— Házasság. Bukoján Ilonka urleány és Pilcz Lajos folyó hó 7-én vasárnap délután 4 órakor tartják esküvőjüket a beltéri róm. kath. plébánia templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— Gépész és fűtővizsga. A lokomobil gépészek és stabil-fűtők legközelebbi vizsgája június 14-én lesz. A vizsgát megelőző tanfolyamok június 9-én kezdődnek Beckserken, e napon minden jelöltnek már ott kell lenni. A jelölteknek a következő okmányokat kell magukkal vinni: 1) születési bizonyítvány, 2) erkölcsi bizonyítvány, 3) bizonyítvány arról, hogy a jelölt hat hónapot dolgozott már gőzgép mellett, ezt a bizonyítványt a gőzgép tulajdonosa állítja ki, a községi előjáróság pedig láttaozza.

— Eltűnt 12.000 dinár. Gyukics Mara karlovci postamesternek tegnap délelőtt fél 11 órakor a egy főtéri kereskedésben bevásárolt és a pultra tett egy borítékot, amelyben egy 9.000 dináros betétkönyv és 3.000 dinár készpénz volt. A betétkönyv Gyukics Draginya névre szól és a Centralni Kreditni Zavod által volt kiállítva.

— A Matica Srpska folyóiratának a Letopisnak június havi kötete most halgya el a sajtótól. A vaskos kötet tartalma a következő: dr. M. Maletin: Szomszédaink; Grga Bogics: Vágyodás; dr. Márton Lovászi: A magyar probléma; dr. Jovan Sztefanovics: A dekoncentráció szükségessége; Rikord Nikolics; A nap földje; Veljko Petrovics; Branko Radicevics anyja sirjánál; Mileta Jaksics: Misztériumok; Ezenkívül kritikai rész teszi teljessé a kötetet.

— Dr. Vilt Vilmos a városi jódo gyógyfürdő orvosa szabadságáról hazajött és redelését újból megkezdte.

— Hogy támogatja a város az idegenforgalmat. Nemcsak Európa, hanem még Ázsia nagyobb városaiban is az a szokás, hogy a városok minden rendelkezésükre álló eszközzel azon vannak, hogy minél több idegen forduljon meg a városban. Ez ugyanis nemcsak a város lakosságára nézve jelent előnyt, hanem magára a városra is. Nálunk Novisadon azonban más véleménynek vannak az illetékes tényezők, mert nemcsak, hogy nem igyekeznek minél több idegent a város meglátogatására hívni, hanem igyekeznek az idegeneket lehetőleg elriasztani a város megtekintésétől. Így Novisadon még mindig divatban van az idegen adó, amit más városokban már régen megszüntettek, sőt most még fel is emelik, a külföldi állampolgároknak naponként 15 dinárt kell fizetniük, saját állampolgárainknak pedig, ha I. osztályú szállóban laknak napi 10 dinárt, ha II. osztályú szállóban laknak 8 dinárt és ha III. osztályú szállóban laknak napi 6 dinárt kell fizetniük. Tekintve, hogy Novisad amugy is az ország legdrágább városa, mindenki igyekszik majd lehetőleg elkerülni ezt a várost, ahol még idegen adóval is zaklatják a nem benszülöttet.

(x) A kanális tuloldalán, Temerinutón, a Lišić ujjfatelepen mélyen lezállított árok mellett beszerezhető mindenemű építő anyag, de különösen kerítéshez szükséges *tölgyszlopotok, deszkák és lecek.* 711

— Uj hajójárat Novisad-Kamenica-Ledinci között. A hajózási szindikátus új hajójáratot vezetett be Novisad és Ledinci között, amelyet a „Zlatorog” nevű teljesen újjáalakított hajójával fog lebonyolítani. A hajó indul Novisadról 5, 6, 8 és fél, 11, 13, 15, 17 és 19 és fél órakor, Kamenicáról 4, 5 és fél, negyed 7, fél 10, fél 12, 14, fél 16 és 18 órakor. Vasár- és ünnepnapokon azonkívül Novisadról 16 és fél 21 órakor, Kamenicáról fél 17 és fél 20 órakor indul a hajó.

— A novisadi statárium. Mint már tegnap jelezttük, a novisadi pénzügyigazgatóság statáriális bírósága szorgalmasan folytatja a kereskedők elleni hajszát s tegnap két újabb ítélettel bizonyította be, hogy az üldözés a legnagyobb vehemenciával folytatódik. Mátics Vászsa a statáriális bíróság elnöke ezúttal a Letics és Micsics Kralja Alexandra-utcai céget büntette meg 102.000 dinárra adóeltérőlés címén, a Max Bader és Társai Futaki-uti céget pedig 432.000 dinárra és 13.150 dinár „költségre”. A két megbüntetett cég természetesen felebezett. A jövő héten folytatódólag ítélet kerül a sor. Quo usque tandem? ..

— Fizetésképtelenségek, prolongációk és csőd elintézését vállalja Vilim Földes, Jevrejszka u. 2., aki a Bécsi—Budapesti hitelező védegyeletnél több évig eredményesen működött. (967—1—2)

— Nyugdíjasok figyelmébe! A novisadi nyugdíjasok szövetkezete ezúton kéri fel tagjait, hogy a tagsági díjaik befizetése végett f. hó 7-én vasárnap d. u. 3 órától a Futaki-uti Maros-féle vendéglőben okvetlenül megjelenni sziveskedjenek.

— Öt napig eszméletlenül feküdt a temetőben. Törjék Mihály 60 éves koldus a temető kapujában koldul és miután nincs lakása a temetőben egy sir oldalán szokott aludni is. A temető többi koldusai már öt napja nem látják Törjéket azt, hitték azonban, hogy talán máshol koldul. Tegnap délelőtt a temetőben járók az egyik siron egy eszméletlen embert találtak, szólalt a temetőcsősznek, aki Törjék Mihályt ismerte fel benne. A temetőcsősz a rendőrségnek tett jelentést róla, amely intézkedett, hogy Törjéket kiszállítsák a kórházba, ahol azonnal ápolás alá vették, eszméletét azonban még nem nyerte vissza.

Felhívás!

Tisztelettel felkérjük a vidéki hátralékban levő előfizetőinket, hogy a napokban megküldött felszólításunkban jelzett összeget, forduló postával annál is inkább utalni sziveskedjenek, mert nagyarányu fizetési kötelezettségeinknél fogva nem nélkülözhetjük hónapokon át az előfizetési díjat. Nem óhajunk kellemetlenkedni, de az esetben, ha ismételt felszólításunk ellenére sem nyernének a hátralékok június hó 10-éig kiegyenlítést, úgy sajnálatunkra bár, de kénytelenek lennénk jogtanácsosunkat megbízni a hátralékok behajtásául.

Teljes tisztelettel
„DÉLBÁCSKA”
kiadóhivatala

Valami a férfidivatról és a hölgyek öltözködéséről

Páris. 1925. jun. Sok panaszt hallottam a férfiak részéről, hogy annyi időt szentelek a női toaletteknek s velük nem tördöm. Eleget akartam tenni az ő kívánságuknak, tehát különös figyelemmel néztem végig a versenyen megjelenő urak ruházatait. Beszéltem jó nevű férfi szabókkal s most néhány vonásban leszögeztem tapasztalataimat. Részletekbe nem bocsátkozom, de nagy általánosságban mégis tudok információt adni. Elsősorban a férfi nadrágról referálok. Mentől divatosabb a gavalér, annál bővebb a nadrágja. Egy-egy szára legalább 72 cm. A másik igen fontos kellék, hogy a kabát mindkét kihajtottán gomblyuk legyen, hogy virágot tűzhessünk bele; lehetőleg pirosat, de esetleg egyik oldalon pirosat a másikon pedig kéket. Az ingre nézve igazán nagy titkot árulok el. Ez még csak a jövő zenéje, de máris erősen folynak a készülődések, hogy annál nagyobb hatást érjenek el vele. Az ing többé nem csikos, nem szegett, nem is sima — de illusztrált, — vagyis körülbelül a gyermekszoba tapétájához hasonló rajzokkal van ellátva. A legjobb nevű művészek foglalkoznak ezzel a témával, hogy minden izlésnek megfelelő rajzok legyenek készíthetben. Akár az illető szakmájához illően, akár a passzióval megegyezően.

Ennyit az ingról, most már dolgozhat a fantázia. A frack, az meghalt. A régen „Ferenc József kabát”-nak csu-folt valami a legdivatosabb, azzal az újítással, hogy lehetőleg hosszú, az igazán divatosoknak a kabatszárnyai a sarokig is leérnek. Ime uraim ez a tapasztalatom „dandy”-k köréből.

A nőktől sem akarok szemrehányást kapni, ezért az ő számukra is mondom némi újdonságot. Ugyanis még nem értesítettem őket eddig, hogy nagy figyelmet kell fordítani a fulardra. Nagyön divatos is, de ezenkívül ez az anyag igazán megérdemli, hogy szenteljünk reá néhány szót, olyan célszerű, alig is tudok valamit a mi ennél hálsabb viselet. Hívős, tartós, mosható, szóval a nyári ruha minden előnyével rendelkezik. Az idej fulardok már nem cubista, sem japán, sőt nem is kínai mintájuk. Egyelőre sok babosát látunk, vagy körökkel, csikkokkal mintáztattak. A beavatottak ugyan azt jósolják, hogy a virágos mintájuk fog-nak győzni s ez el is hihető, tekintve, hogy különben is minden teli van virággal.

Ami a facont illeti: mindenféleképpen lehet csinálni, attól függ, hogy milyen alkalomra akarjuk viselni. Egyszeriben kihajtottal, nyakkendővel a legsportszerűbb délelőtti ruha, csipke díszítéssel esőre is felvehető toalett. Szóval, ha a célszerűséget szem előtt kell tartanunk garderobunk összeállításánál, a fulardruhát ne felejtsük ki, mert bizonyára ez lesz a leghasznosabb ruhadarabunk.

„Apolló” június hó 7-én és 8-án:
MESALLIANCE

Szenzációs társadalmi filmjáték 8 felvonásban. Főszereplők: Edith Roberth, 1049 Leatrice Joy, Jack Mower, Conrad Nagel. 1—2

EZ NOVISAD

Képgyűjtemény ur

Egy kereskedő mesélte:
— Ma bejött az üzletembe egy ember. A bemutatkozáskor azt mondta, hogy ő képviselő. Mit kíván? — kérdeztem tőle, de nem adott egyenes választ. Azt mondta, hogy a főispán üdvözlő. Nincs szerencsém személyesen a főispán urhoz, aki már nyugdíjban is van, de azért, nem mondom, jól esett a figyelmessége. Nem értettem ugyan, hogy miért kell ezt az üdvözlőt olyan különös nyomatékkal átadni, — de hát végre is szép dolog egy főispántól hogy egy szürke kereskedőt üdvözöltet.

A képviselő ur ezek után vég nélküli, bár elég élvezetes fejtegetésekbe bocsátkozott. Ezek során kiderült, hogy saját érdekeit képviseli, semmi egyebet és ezen a címen két igen rossz olajnyomatot próbált rámsózni hallatlanul szemtelen áron.

— Nem veszek, — mondtam barátságosan, de persze igen untam a dolgot. Képgyűjtemény ur szintén elég barátságosan, de tulságosan közlelő kapacitást s közben igen ápolatlan külsejének mutatkozott. — Nem veszek, — mondtam másodszer is. Képgyűjtemény ur dühbe jött és provokáló lett. Hogy így-ugy, én nem akarom megvenni a nemzeti hősök arcképsorozatát. Hogy a főispán, aki engem és kizárólag csak engem, még pedig különös nyomatékkal, üdvözöltetett, ezek után bizonyára megvonja tőlem eddigi jóindulatát. A végén célzásokat tett idegen származásomra és irredenta voltomra és ki tudja, mit lett volna még képes kideríteni rólam, ha végét nem vetem a dolognak és meg nem teszem azt, amit nem kerülhettem el.

— Hogyan, hát megvette a képeket? — kérdeztem.

— Nem, — felelte a kereskedő. — Ellenben a szó szoros értelmében ki-dobtam az üzletemből a képgyűjtemény urat.

— De miért?
— Egyszerű. Először: nem jön be az üzletembe. De ha megengedi, ezzel kapcsolatban néhány tanulságot mondok el önnek.

Érdekel.
— Hát kérem: Képgyűjtemény ur igen jól látta, hogy az üzletem egyetlen szabad fal-foltját már díszíti egy hasonló kép. A képet magam választottam annak idején, tehát bizonyos, hogy az én izlésemnek megfelel. Az én üzletemben pedig az én izlésem a mérvadó, nem a képgyűjtemény uré.

— Másodszer: Képgyűjtemény ur ugyanolyan állampolgár, mint én; én huszszor annyi adót fizetek és megfizetem: ez a különbség kettőnk között. Kikérem magamnak, hogy képgyűjtemény ur állapítsa meg: mikor, milyenféle és milyen árú képet vegyek magamnak.

— Harmadszor pedig kikérem magamnak, hogy képgyűjtemény ur mérje az én lojalitásomat. Kikérem magamnak, hogy azon mérje: veszek-e tőle két igen rossz olajnyomatot, vagy nem. Kikérem magamnak, hogy kompromittálja a főispánt, aki engem nem ismer, nem üdvözöltetett és egyáltalán semmi szándéka se lehet velem egy képviselési kapcsán. Kikérem magamnak, hogy a saját kis büzös üzlete érdekében a magam portáján sértegethessen engem képgyűjtemény ur, engem, kisebbségi Tűrő SHS állampolgárt, aki az adómat megfizettem, a katonai hatóságnál lejelentkeztem, minden törvényes előírásnak eleget tettem és ezután is eleget teszek.

— A legjobban az dühösít az egészben, hogy amikor utólag elmondtam az esetet a szomszédoknak, a Drucker és Begyülő cég tulajdonosának, Remegh Gusztávnak, sápitva ezt mondta nekem: „Kár volt, kollégám! kellemetlensége lesz belőle. Azért a pár dinárért... nekem egy egész gyűjteményem van már a padlásomon, gipsz-szobrocskák, képek, plakettek, bélyegek... futni kellett volna hagyni.”

— Ez valósággal pukkasztó. Ha valaha kellemetlenségem lesz a dologból, — de nem lesz, mert nem hagyom magam — az azért lesz, mert képgyű-

nők ur husz üzletben járt, tizenkilencben vettek tőle és csak egyből kihajították ki. Ha mind a huszról kihajították volna, akkor rájött volna, hogy itt gerinces emberek laknak, akikre nem lehet apró kis galádságokkal hatni, mert rendben van a szénájuk és az adónyugtájuk és a helyén a szívük.

— Hiszi, kérem?

— Hiszem. Igaza van.

UTAZÓBŐRÖNDÖK,

férfi és női bőrövek, női kiegészítők nagyban és kicsinyben a készítőnél: **F. DIETRICH**, Novisad, Kr. Petra u. 20.

Sport

A sport és a szív

Milyen hatással vannak a különböző sportágak a szívre

Ilyen cím alatt egy hosszabb cikket közöl a bécsi „Sporttagblatt”, melyet rövid fordításban alább közlünk.

A belső szervek közül a sportnak leginkább a szívre van hatása. Ezen okból kifolyólag az orvosi tudomány a szíven tanulmányozza a különböző sportágak által előidézett hatásokat. Először azt hitték, hogy rögtön a verseny után előforduló változások a fontosak. Ekkor ugyanis rendszeren ki-sebbedik a szív, ami azonban hamarosan megint elmu'ik. Mivel ez csak futólágos változás, a tartós változás után kezdtek kutatni.

Igy már a háboru előtt megállapították, hogy a kerékpárosoknak megnagyobbodik a szívük. Az ilyen vizsgálatokat természetesen csak röntgennel lehet megjeitni. De ebből csak következtetni lehet, mert a telvétel nem mutatja magát a szívet, hanem csak az árnyékát, így csak ezt lehet mérni. Eddig teljesen homály uralkodott azon, hogy egyes sportágak milyen változásokat idéznek elő a szíven.

Az utóbbi időben a vizsgálatok nagyon előrehaladtak és mamár megállapították, hogy a tennisz, foo ball, hokki, a rövidtávúfutás és a nehéz atlétika sőt valószínűleg az uszás is amennyiben rövid távokra vonatkozik, igen csekély változást idéznek elő a szíven, anélkül azonban, hogy a normális nagyságot túllépné.

Már észrevehető, de azért még mindig csekély változást idéz elő a turisztika és a közlejtávúfutás. Nagyobb változást a hosszútávúfutás, az evés, a skizés és a kerékpározás idéznek elő.

A vizsgálatokat a bécsi szívvizsgálóállomás végezte és ugyancsak ő konstataálta ezeket a változásokat.

Általános érdeklődés előzi meg a BSK kétnapos vendégszereplését. Különösen a BSK-NAK mérkőzés elé tekintenek a sportemberek vára-kozással, miután ez lesz az első alkalom, ahol a saját pályáján még veretlen NAK egy első klasszisu csapattal mérí össze erejét. A BSK nemzetközi eredményei alapján, dacára, hogy a Jugoszlavia mögött áll a bajnoki táblán, az országos bajnokkal egyenlő erejűnek mondható. Miután éppen ezen a héten kapott ki a NAK az országos bajnoktól Beogradban, kíváncsisággal várjuk, hogy tartja magát a novisadi bajnok itthon. A NAK néhány megerősítést fog eszközölni csapatán. A gyenge formában levő Lerch helyett a fiatal Paszt kerül a balösszekötőbe, míg Schmidt helyett Antonics játszik balhálfort. Hogy ez a csere előnyére lesz-e a bajnok csapatnak azt csak a mérkőzés fogja megmutatni, a kísérletezés maga azonban semmi esetre sem káros, sőt több helyen is meg kellene ezt csinálni, akkor a kreettek bizonyosan nagyobb ambícióval játszanak legközelebb. — Hétfőn a Radnicski lesz a beogradi csapat ellenfele. A fiatal munkás csapat olyan eredményeket ért el eddig, hogy az elismerést nem lehet megvonni tőlük. A BSK elleni mérkőzésük abból a szempontból fontos és érdekes, hogy ezen a mérkőzésen lesznek hivatalos hitelesítési eddigi jó eredményeiket. Ha a BSK ellen is sikerrel szerepelnek — mert

ha csak 2-3 goallal kapnak is ki, már sikernek számít — meg fog szülni a lekicsinylő gesztus, amellyel többi „nagy” egyesületeink a munkáscsapatról megemlékeznek.

A Sombori Sport lemondta Mak-kabinak a hétfőre tervezett mérkőzést így a Karadjordje pálya programm nélkül marad.

Verbászon játszik a NAK I. B ma délután a WSC kombinálttal. A csapat fél négy órakor indul.

2:1-re győzte le a Vrsovice a jó formában lévő Sarajevói ASK-ot.

DUNA VIZÁLLÁSA

Május 25-én reggel	—	—	438
Május 26-án	—	—	437
Május 27-én	—	—	433
Május 28-án	—	—	427
Május 29-én	—	—	418
Május 30-án	—	—	405
Május 31-én	—	—	392
Június 1-én	—	—	374
Június 2-án	—	—	356
Június 3-án	—	—	336
Június 4-én	—	—	316
Június 5-én	—	—	299
Június 6-án	—	—	287

Novisadi terménytőzsde

1925 június 6. (Hivatalos jegyzések)

Tengeri

bácskai kinálat 195, kereslet 190
bácskai dup. k. kötés 192 50, 400 mm
bácskai dunai hajó kötés 204, 3000 mm
bácskai VII, dup. k. kötés 205, 200 mm
bánáti tiszai 50% k. kötés 200, 200 mm
szerbiai beogradi paritás kereslet 195
Irányzat: nyugodt
Hétfőn nincs tőzsdenap

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

MENETREND

I. Beograd—Novisad—Subotica.

Vonat- nem szám	Beograd		Novisad		Subotica	
	Indul	Érkezik	Indul	Érkezik	Indul	Érkezik
Sz. v. 212	6:05	7:38	8:56	9:15	12:15	
Gyv. 202	9:10	10:09	11:08	11:20	13:30	
Sz. v. 214	12:35	14:30	15:38	16:00	18:55	
Vv. 232	16:30	18:39	20:30	—	—	—
Gyv. 204	19:25	20:31	21:23	21:38	23:35	
Szv. 216	22:30	23:43	0:50	1:20	4:05	
Szv. 222	—	—	—	4:00	7:24	

II. Subotica—Novisad—Beograd.

Vonat- nem szám	Subotica		Novisad		Beograd	
	Indul	Érkezik	Indul	Érkezik	Indul	Érkezik
Vv. 211	0:15	3:43	4:10	5:15	7:10	
Gyv. 201	4:50	6:44	6:54	7:49	9:05	
Szv. 213	8:00	10:48	11:10	12:30	13:55	
Szv. 215	13:35	16:33	16:55	18:00	19:24	
Gyv. 203	15:25	17:15	17:32	18:30	19:50	
Szv. 221	18:15	21:30	—	—	—	—
Vv. 231	—	—	23:55	1:31	4:05	

Apró hirdetések.

2 darab 3 m. hosszú üzleti asztal, egy kikapcsolható ajtótabla plébából, vegyes-kereskedés részére és egy tolokocsi piaci árusok részére ELADÓK. Zrinyi Péter u. 14

HIRDETÉSEK

Értéktárgyak és papírok megőrzésére **tűz- és betörésmentes**

Safe-rekeszek

bérelhetők az

Agrár és Kereskedelmi Bank
Novisadi Fiókjánál,
(Wagner palota.)
992 1-3

Kiadó

háromszobás lakás új házban. Bővebbet: 1054 **Daranyi-telep 28.** 1-1

A váratlanul ért csapástól összerőt szívvel tudatjuk, hogy végte-lenül szeretett fiunk és fivérem

ifj. Kramer Nándor

f. hó 5-én 19-ik évében, rövid szen-vedés után élete virágában elhunyt. Drága halottunk hült tetemét f. hó 7-én d. u 5 órakor fogjuk a temető kápolnából a rom. kath. egyház szertartása szerint beszen-teltetni és a rom. kath. temetőben örök pihenőre helyzetetni.

Az engesztelő szent mise áldo-zatot f. hó 9-én reggel 8 órakor a plébánia templomban mutatjuk be a Mindenhatóknak.

Szeretettünk örökké virraszt felet-ted! Áldás és béke porádra!

Novisad, 1925. évi június hó 5.
A gyászoló család.

KIADÓ

egy nagy műhelynek való helyiség és egy nagy fedett csardák, ugyan-ott egy nagy asztag és egy nagy mákdaráló gép eladók.

Magyar u. 35. sz.

1052-1-1

Željeznička ulica 79. szám

alatt egy utcai üzlethelyiség, műhely, pince és istálló azon-nal kiadó.

Bővebb felvilágosítás ugyanott.
1053-1-1

„FIAT-TURINO” KÉPVISELET

Nyitott és csukott **LUXUS AUTÓK** valamint **TRAKTOROK** és minden-nemű alkatrészek állandóan raktáron

Konstantin Suhanov

N-Sad, Željeznička u. 77. Telefon 122.
1045-1-2

Jó forgalmu

Borbély-üzlet

eladó a város központjában. Bő-vebbet: Kralja Petra 30. szám.
1061-1-1

1/4 hold szőlő

Daranyi-telepen eladó. Cim: „Reklam” hirdetőben, Jevrejska ul. 6.

Uri lakás.

A Futaki-uti tisztviselőtelepen 3 utcai szobával, fűrdőszobával és mellék-helyiségekkel építeni szándékoltt lakó-házba lakó kerestetik oly feltétellel, hogy a bér egy vagy két évre előre fizetessék. Cim a kiadóhivatalban.
1060-1-3

Egy használt trieder

(Feldsteher) megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 1-3

Bánáiban, járás székhelyű városban, jó-forgalmu rőfőszülettel, 25 szoba és mellék-helyiségekből álló és 100.000 Dinár jövedelmű, a Fő-téren levő

egy emeletes ház

jutányos árban eladó. Bővebb felvilá-gosítással szolgál

Dr. Belohorsky és Szugyi

forgalmi irodája Novisad, Safarikova ulica 10. 1-10. 759-1-5

Liszt és egyéb
ZSÁKOK
uj és használt; ma gyári áron alul. — Uj

Minden minőségű
ZSINEG
áru nagyban, gyári áron.
KOMLÓ ZSINEGEK
és valódi amerikai
Sisal Manilla
kéveköztöző

S. H. S. területén legolcsóbban beszerezhető
AVRAM SCHIFF,
zsák, ponyva, zsinag nagykereskedő. Ponyva és zsák-
Futoski put 4. kölcsönző **NOVISAD.** Telefon 403.
Sürgőnycim: Jutešif. 588-1-10
FILIALA: Beograd, Karadjorjeva ulica 21. Zagreb,
Triest, Budapest, Bécs.
KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!

A NOVISAD-TEMERINI AUTÓJÁRAT
ismét megindult. A temerini autóállomás Péter Mátyas porcellán- és papirkereskedése előtt, Novisadon a „Fehér Hajó” étterem és vendéglőnél.
Temerinből indul — reggel 7 órakor
Novisadról — déli 12 órakor.
A publikum szíves pártfogását kéri
Péter Mátyas, tulajdonos.

I. Novisadi Dobozgyár
D. BARTH, Petra Zrinjskog 17.

EIŐÁLLIT: Mindenféle dobozt legjobb kivitelben, legolcsóbb áron. Mindenféle mérték utáni megbízásokat pontosan szállít. Nagy raktár konfekciós postaskatulyákban, női kalapskatulyákban, bonbon és desszertdobozokban és cipőskatulyákban. Összezsukható redőny-skatulyák Lehmann-pomádé stb. részére.
Elsőrendű barna patentlemez és fehér falemez gyári lerakata legolcsóbb napiárakon. Nagyság 70-100, minden erősség és szám állandóan raktáron. Műfolt bőrkereskedők részére 25 kg. vásárlásnál már gyári áron kapható. Kérjen árjegyzéket. Mindenfajta füződrót minden számban raktáron. — Versenyen kívüli árak!

Dunai homokot
finomat és gorombát, építkezési és ipari célokra a legjutányosabb áron szállít vonattal vagy hajón
SÉVAR LÁSZLÓ
1056 Petrovaradin. 1-3

16 HP. nyersolajmotorhoz
gépész
kerestetik
BRAČA OFNER, sómalom
Novisad, Futoski put 3.

Egyedülálló intelligens leány
házvezetőnői állást
keres családnál vagy magános urnál.
Cím: „REKLÁM” hirdetőirodában,
Jevrejska ulica 6. szám. 983-1-3

Eladó
negyed hold szőlő és gyümölcsös telep, házzal, 1 szoba-konyha lakás azonnal átvehető, Ljubljanska (Szt. István) 8 a. 1048-1

Autósapkát
készít nagyban és kicsinyben, hozott anyagból is
BERGER
konfektio vállalat, Novi Sad, Pašičeva ul. 11.

Zománclap
(fayenclap) fehér gyári áron kapható
Schomann és Bauer cégnél
Novisad.
1032-1-6

ÖSSZECSUKHATÓ KERTISZÉKEK
kaphatók és egyéb polgári butorok
Lenkey asztalosnál
NOVISAD,
Uzspenzka u. 12. szám.
806-1-8

GUMBINGER FERENC
gépgyár és javítóműhely. Novisad,
Darányi-telep. Postafiók 87.

Csapágyak, tengelyek, szíjkerekek, transportcsigák stb. készítése minden méretben. Tüszekrények, csőfalak és mindennemű kazánjavítás. Hengerrovátkolás
pontosan és jutányosan.
(976-1-12)

Tisztelettel értesitem
a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséget, hogy a **Zeljeznička ulica 72. száma alatt**
szabóműhelyt nyitottam,
amelyben, külföldön szerzett szakképzésem felhasználásával, **elsőrangú és legmodernebb szabású férfiöltönyöket fogok készíteni.** — Nagyszámu látogatást kér
Godai András. 1040-1-2

ROGAŠKA SLATINA
A Rogaška Slatina — roicsi-víz már régóta világhírnévnek örvend és pedig: a **TEMPEL** forrás, mint üdítő ásványvíz, a **STYRIA** és **DONATI** források mint gyógyvíz. Ezen vizekben olyan ásványrészek vannak leköltve, amelyek első sorban emésztési zavaroknál, gyomor és bélbajoknál legnagyobb sikerrel bírnak. — Ezen ásványvíz egyáltalán a legjobb szer cukorbetegség, epekö-, vese- és hólyagbetegségek ellen.
Rogaška Slatina királyságunkban a legnagyobb és legmodernebb gyógyhely. Van 1500 legmodernebben berendezett szobája, katonazenekara, művészi koncertek, bioskop, tánc- és olvasóterem, tennisz stb.
Idény előtt és után nagyobb kedvezmények. 953 1-4
Prospektusokkal és felvilágosításokkal ingyen szolgál:
RAVNATELISTVO DRŽ. LJECILIŠTE ROGAŠKA SLATINA
Az ásványvíz képviselői: **BRAČA ČELIKOVIĆ, NOVI SAD**

FIGYELEM!
Mielőtt lakását kifestené, feltétlenül tekintse meg a **legújabb szebbnél-szebb külföldi mintacollectiót**
SCHMIDT RUDOLF
disz-, szobafestő és mázoló
Novisad, Laze Kostića ul. 27.
Olcsó, pontos, finom kivitelű kiszolgálás

Szücsök és sapkások figyelmébe!
Herczog-féle festett Amerikanerok
megérkeztek és jutányosan beszerezhetők:
Roth Manó és Fiainál,
Kralja Petra 30. Novisadon. 969-1-6

Zongorák és Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban
Truppel Bélánál
-o- hangszer készítő -o-
Novisad, Dunavska ulica 17.
Zeljeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel- és külföldi quintisztizta hurokban
Eladás nagyban és kicsinyben.
JAVÍTÁSONAT ÉS HANGOLÁSONAT ELVÁLLAL.
Lawn tennis rakettek eladása és rakett javítás.

Munkásnő,
aki gyárban hosszabb ideig dolgozott, felvétetik az
Első Novisadi Szappangyárban.
1059-1-1

Ház eladó Novisadon
Darányi-telepen, I. csoport 126. szám, a villamos végállomástól 5 perc, 1922-ben épült új ház, 2 szoba, egy konyha, kamra, speiz, pince, 1/4hold teleppel, július 1-re beköltözhető. Ugyanott I. csop. 55/a számú
félház eladó,
2 szoba, 2 konyha, 2 speiz, 2 fűskamra és külön bejárat, szintén ujonnan alakított, a kálváriával szemben, III. ucca jobbra
927 **Keller Istvánnál.** 1-3

Mérlegképes főkönyvelő
vállal mérlegkészítést, könyvlefejtést, elhanyagolt könyvek rendbehozását, üzletek, vállalatok liquidálását, állandó órákönyvelést s a könyvvitelnek gyakorlati tanítását.
818 **Cim a kiadóban.** 1-8

FOJT kalapfestő intézet
NOVI SAD,
Njegojeva ul. (volt Andrássy u.) 9.
Olcsó szalmakalapok
nagy választékban.
Viszoni eladók
forduljanak bizalommal cégemhez
Tanuló leány felvétetik.

Fűszer és gyarmatáru kereskedésbe
INAS
azonnal felvétetik. — Érdeklődni:
Radákovics Lázár
Novisad, Laze Kostića ulica 4. sz.
1038-1-3

Alkalmi vétel.
Novisad legforgalmasabb utcáján, új ház (13 évig adómentes) forgalmas
vendéglővel, fűszerüzlettel
trafikkal és több vendégszobával, teljes berendezéssel, családi okok miatt eladó. Vétel esetén azonnal átvehető. Cim:
„Schmolka” hirdetőirodában
Novisad, Futoski put 2.
939-1-3

Tégla, cserép
Fal- és kut-tégla, gang-platnik, valamint apatini cserép és nagy vörös Bohn-cserép olcsón kapható minden mennyiségben. **Lépes Julianna**
tégla- és cserép-lerakata Novisad, Kamenicka ulica 91. sz. 908-1-4

Takacs és Klir
gép-műhely és fémtöde
Novisad, Jovan Aranyieva (Damjanich) u.
8.

Elvállal mindenféle gőzgép, motorjavítást. — Uj szalmarázó, törekrázó tengelyek és fémcsapágyak ugy nyers, mint megmunkált állapotban való elkészítését a legjutányosabb áron.
740-1-3